

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ У НИШУ

**ПРАВИЛНИК
О УЏБЕНИЦИМА**

Ниш, мај 2016. године

Република Србија
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ У НИШУ
Број: 799/10
Датум: 10.05.2016. године
Ниш

На основу Закона о издавању публикација („Службени гласник РС“ број 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/04, 101/05 – др. закон), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање Републике Србије („Службени гласник РС“ број 106/06) и члана 48. Статута Факултета уметности у Нишу, Наставно-уметничко-научно веће Факултета, на седници одржаној дана, 10. маја 2016. године, донело је

ПРАВИЛНИК О УЏБЕНИЦИМА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о уџбеницима (у даљем тексту: *Правилник*) уређује се припремање, одобравање и издавање уџбеника, стандарди квалитета које треба да испуне и поступци за праћење и вредновање уџбеника током употребе у образовно-уметничком, односно образовно-научном раду на Универзитету у Нишу, Факултету уметности у Нишу (у даљем тексту: *Факултет*).

II НАСТАВНА ЛИТЕРАТУРА

Члан 2.

У образовно-уметничком, односно образовно-научном раду на Факултету користе се основни и помоћни уџбеници.

Уџбеник је основно наставно средство које студенти Факултета користе у савладавању предмета студијског програма.

Основни уџбеник обухвата садржај програма предмета у оквиру студијских програма који се реализују на Факултету.

Помоћни уџбеници су допунска литература којом се доприноси остваривању наставног садржаја из студијског програма.

Помоћни уџбеници су: приручници, вежбанке, практикуми, збирке задатака, нотни и звучни материјал, скрипте и други садржаји којима се доприноси остваривању наставе у оквиру студијског програма.

Скрипте су ауторизована предавања која се, по правилу, издају у случају када не постоји одговарајући основни уџбеник.

Поред уџбеника у току студија студенти користе и друге стручне и научне публикације (часописе, монографије, зборнике радова и друге публикације).

Члан 3.

Поред наставне литературе из члана 2. овог Правилника, могу се користити и помоћни наставни материјали као што су речници, енциклопедије, мултимедијални материјали и други садржаји којима се доприноси лакшем савладавању предмета.

Члан 4.

Факултет обезбеђује благовремено, пре почетка наставе, потребну наставну литературу за сваки предмет студијског програма.

Сви уџбеници, научна и стручна литература у одређеном броју примерака доступни су студентима у библиотеци Факултета.

III СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА

Члан 5.

У циљу обезбеђења квалитета уџбеника, Факултет утврђује минимум стандарда квалитета.

Минимум стандарда квалитета наставне литературе утврђује се у погледу:

1. садржаја (савременост, тачност, усклађеност са наставним програмом);
2. структуре (садржај, увод, поглавља, литература);
3. језика и стила (академски, неутрални стил излагања);
4. обима (усклађеност са наставним планом и програмом);
5. техничке опреме (стандартни формати, препознатљиве корице, квалитетне илустрације) и
6. процедуре (предлог за издавање уџбеника, рецензија, каталогизација).

Члан 6.

Садржина уџбеника обухвата материју предмета из одговарајућег студијског програма и одговара циљевима реализације студијског програма и програма предмета за чије се савладавање користи.

Уџбеник треба да буде конципиран тако да прати достигнућа уметности, односно науке у тој области.

Уџбеник мора да буде логично структуриран тако да делови и поглавља или друге целине буду заокружене и повезане логичким редоследом.

Уџбеник треба да буде написан тако да материја буде јасно изложена, уз коришћење примера из праксе.

Уџбеник мора да буде писан академским, неутралним стилом и не сме да садржи дискриминаторне ставове који дисквалификују и омаловажавају одређену расу, пол, етничку групу или нацију.

Уџбеник треба да пружи целовит приказ предмета и да има трајнији карактер.

Уџбеник мора бити користан за савладавање наставне материје и за припрему испита.

Уџбеник треба да садржи предговор са циљевима, структуром, планом излагања у уџбенику и библиографију.

IV ГРАФИЧКИ ИЗГЛЕД РУКОПИСА УЏБЕНИКА

Члан 7.

Графички изглед рукописа уџбеника (формат, фонт, величина слова и проред), као и остале техничке карактеристике регулисане су Правилником о издавачкој делатности Факултета.

V КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА

Члан 8.

Факултет прати и контролише квалитет уџбеника у погледу садржине, структуре, обима, језика и стила.

Члан 9.

Контрола квалитета уџбеника на Факултету врши се:

- рецензирањем уџбеника у току њихове припреме за издавање,
- контролом квалитета од стране Наставно-уметничко-научног већа приликом њиховог одобрења за издавање и употребу у настави,
- анкетирањем студената у току њихове употребе.

Члан 10.

У поступку контроле квалитета уџбеника утврђују се да ли уџбеник задовољава утврђене стандарде квалитета.

Уколико уџбеник не задовољава неки од утврђених стандарда квалитета, Факултет предузима одговарајуће мере у циљу побољшања квалитета, а може бити повучен из наставе и замењен другим уџбеником за одређени предмет, о чему одлуку доноси Наставно-уметничко-научно веће, на предлог одговарајућег већа департмана, односно одговарајућег већа катедре.

Члан 11.

Факултет врши периодично анкетирање студената у циљу утврђивања квалитета наставног процеса, а саставни део анкете су и питања о квалитету наставног и испитног материјала.

Резултате анкете Комисија за обезбеђење квалитета и самоевалуацију Факултета анализира и прослеђује одговарајућим већима департмана, односно већима катедара, са циљем унапређења квалитета уџбеника који се користе као извор наставног и испитног материјала.

VI ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА УЏБЕНИКА

Члан 12.

Аутор подноси Издавачком центру Факултета Пријаву за издавање уџбеника која садржи:

1. назив уџбеника, податке о аутору (ауторима), назив наставног предмета и ниво студија за који је уџбеник написан, податак да ли се уџбеник објављује први пут или је реч о поновљеном, изменјеном или допуњеном издању, податак о обезбеђеним средствима за штампање уџбеника или о евентуалном начину њиховог обезбеђивања;

2. образложение потребе за објављивањем уџбеника, предлог тиража и обим уџбеника;
3. предлог рецензената.

Члан 13.

Издавачки центар даје сагласност на предлог аутора за именовање рецензената рукописа уџбеника, а одлуку о именовању рецензената доноси Наставно-уметничко-научно веће Факултета.

Стручну оцену рукописа уџбеника дају најмање 3 (три) рецензента, који морају бити компетентни стручњаци у датој области од којих један мора бити са друге научне или високошколске установе.

Члан 14.

Издавачки центар доставља рецензентима:

1. рукопис уџбеника у електронској форми;
2. програм предмета;
3. стандарде квалитета уџбеника на Факултету.

Члан 15.

Рецензенти утврђују:

1. да ли је квалитет текста са научног и стручног аспекта на нивоу који омогућава да се уџбеник користи као извор наставне и испитне материје на Факултету,
2. да ли уџбеник покрива материју која је предвиђена програмом предмета,
3. да ли је обим уџбеника који се користи у настави прилагођен стандардима обима наставног материјала.

Члан 16.

Сваки рецензент саставља рецензију.

Рецензија треба да садржи:

1. основне податке о техничким особинама рукописа (број страна, цртежа, фотографија, табела, нотног текста, посебних прилога, навода литературе);
2. податке о научно-стручним особинама рукописа (да ли је рукопис заснован на савременим научно-стручним достигнућима из области којој припада);
3. податке о педагошким особинама рукописа (да ли је рукописом обухваћен целокупан садржај наставног програма предмета, у складу са планом извођења наставе);
4. податке да ли рукопис испуњава све стандарде квалитета уџбеника у погледу садржаја, обима, структуре и језика;
5. коначну оцену рукописа (предлог да се рукопис одобри за објављивање, да се одбије или да аутор изврши измене и/или допуне рукописа).

Рецензије се достављају Издавачком центру Факултета у два примерка. Издавачки центар своју сагласност на позитивне рецензије са предлогом за издавање уџбеника доставља Наставно-уметничко-научном већу Факултета.

Члан 17.

У случају негативне рецензије рукописа уџбеника, аутор/и се упућују да отклоне недостатке на које су указали рецензенти.

Аутор је дужан да сарађује са рецензентима у смислу отклањања пропуста изнетих у образложеној примедби на његов рукопис.

Члан 18.

Наставно-уметничко-научно веће, на основу позитивних рецензија, сагласности и предлога Издавачког центра, доноси коначну одлуку о усвајању рецензија и објављивању уџбеника.

Одлука Наставно-уметничко-научног већа доставља се управнику Издавачког центра и аутору.

Члан 19.

Рецензија се врши за прво издање односно за нови рукопис уџбеника.

Уколико је поновљено издање изменењено у мањем обиму од 25% у односу на претходно издање, није потребна нова рецензија рукописа.

За поновљено издање које је изменењено више од 25% у односу на претходно издање, неопходно је обезбедити још једну нову рецензију.

За поновљено издање које је изменењено у обиму више од 50% у односу на претходно издање, неопходно је обезбедити још 2 (две) нове рецензије.

Ново издање уџбеника не подлеже рецензији ако су у уџбенику извршене измене и/или допуне којима се исправљају грешке у именима, називима и бројевима или које настају због промене прописа.

Члан 20.

Наставно-уметничко-научно веће Факултета, на предлог Издавачког центра може дати рецензију другој издавачкој организацији којом се потврђује да је рукопис адекватан као уџбеник за предмет предвиђен наставним планом Факултета. У том случају се други издавач обавезује да назначи да је књига прихваћена као уџбеник Факултета и да пет примерка уџбеника достави библиотеци Факултета.

Члан 21.

Издавачки центар предлаже Наставно-уметничко-научном већу да се издавање уџбеника уврсти у годишњи План издавачке делатности, односно да се у наведеном смислу изврши допуна текућег плана.

Члан 22.

Управник Издавачког центра сачињава импресум у складу са чланом 6. Закона о издавању публикација Републике Србије. На сваком уџбенику који се издаје у складу са овим Правилником треба да буду одштампани следећи подаци:

1. назив Факултета: Универзитет у Нишу, Факултет уметности у Нишу
2. визуелни идентитет Факултета и Универзитета
3. наслов уџбеника;
4. име аутора;
5. податак о издању (редни број издања);
6. назив, седиште и адресу издавача;
7. име декана за издавача;
8. име уредника;
9. имена рецензената;
10. имена сарадника (лектор, коректор, припрема и дизајн);
11. број и датум одлуке Наставно-уметничко-научног већа;
12. ISBN – међународни стандардни број за књигу;
13. ISMN – међународни стандардни број за музикалију;

14. назив и седиште штампарије;
15. тираж;
16. место и година штампања.

Члан 23.

На првој страни корица поред имена аутора и назива дела треба да стоји назив: Универзитет у Нишу, Факултет уметности у Нишу, као и амблем Факултета и Универзитета у Нишу.

Прва страница (корице) уџбеника и других научних и стручних публикација поред имена аутора и назива дела мора садржати лого Универзитета на насловној страни (не користити знак без назива Универзитета) као и лого Факултета (не користити знак без назива факултета).

Члан 24.

На свим уџбеницима које издаје Факултет, на једној од страна импресума мора бити одштампано да су ауторска права задржана и да је забрањено свако неовлашћено умножавање, фотокопирање или репродукција уџбеника, односно делова текста.

Члан 25.

Уџбеник се објављује на српском језику.

Уџбеници страних језика штампају се на одговарајућем страном језику.

Члан 26.

Рукописи који су добили препоруку за издавање припремају се за штампу, додељује им се ISBN (међународни стандардни број за књигу) и ISMN (међународни стандардни број за музикалију), ради се импресум, а затим се шаљу Народној библиотеци Србије која врши каталогизацију. Свако ново, изменено или допуњено издање носи нову ISBN и ISMN ознаку.

Секретар Издавачког центра, по налогу управника Издавачког центра, обезбеђује CIP (Каталогизација у публикацији) у Народној библиотеци Србије у Београду. Каталошки запис се штампа графички уочљиво и у неизмењеном облику.

Лектура и коректура рукописа обављају се пре припреме за штампу од стране одабраних лектора-сарадника.

Члан 27.

Избор штампарије обавља се у складу са одредбама Закона о јавним набавкама и општим актима Факултета, на основу којих се спроводи поступак набавке услуге штампања.

VII ФИНАНСИРАЊЕ ИЗДАВАЊА

Члан 28.

Начин финансирања издавања уџбеника Факултета уређен је Правилником о издавачкој делатности Факултета.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку који је прописан за његово доношење.

Члан 30.

Тумачење одредаба овог Правилника даје Наставно-уметничко-научно веће Факултета.

Члан 31.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о уџбеницима Факултета број 1230/5 од 14. новембра 2008. године.

Члан 32.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања на Интернет страници Факултета.

ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ У НИШУ
ПРЕДСЕДНИК НАСТАВНО-УМЕТНИЧКО-НАУЧНОГ ВЕЋА

